

Передплата

«РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
 у пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 з міськ . . . 170 кор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Пощовоке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Барвеш ми очі і душу ми барвеш; а не возьмеш мпласти і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорушицни). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереженя.

Рекламації неопечатамі вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Довершено!

(X) Палата вельмож рішила голосованем також формально в п'ятницю на вельми довгім засіданню, що протягнуло ся до пізної ночі, справу виборчої реформи, хоч она вже була в середу рішена на засіданях трьох головних сторонництв палати вельмож. Як відомо, до середи всі ті сторонництва стояли за відпорним становищем комісії виборчої, себто за плюральністю і за numerus clausus. Але в середу більшість в сторонництві центра і в сторонництві вірноконституційнім перемінилася ся в меншість, а тим способом витворило ся зовсім нове положеня. З тим положенем була приневолена числити ся також правниця і глядіти відвороту з опорного становища. На можливість такого звороту вказував уже гр. Тун і тим лише способом не дійшло до повного розладу в палаті вельмож.

Вжеж і в посольській палаті первісно була більшість противна виборчій реформі, а лише переогодом повело ся правительству приєднати ріжними способами противників для своєї предлоги.

Так само і в палаті вельмож правительство вспіло для реформи приєднати велику частину противників, а хоч участь членів була більша сим разом, як звичайно, то всеж таки чимало членів не

явило ся на засіданях. Рускі члени палати вельмож: Є. Е. Митрополит Шептицький, Епископ Преосв. Чехович і Володислав Федорович своєю неприявою зазначили солідарність з ухвалою Руского клубу.

Противники виборчої реформи в палаті вельмож поділили ся на два табори: одні, як кн. Шенбург, бувший голова центра і кн. Аверсперг, б. голова вірноконституційного сторонництва, стачили доостанку справу на вістремеча, а також гр. Клям-Мартиниц з правниці. Одначе другий табір противників з гр. Туном на чолі волів полишити безглядну боротьбу о плюральність, щоби спасти бодай numerus clausus і для того рішив ся до відвороту. За тим промовляв також вельми горячо гр. Шенборн. Він висловив, що послідовність є необхідна лише в дуже важких питаннях, а в тім случаю тактика вимагає, щоби відступити від первісного погляду і не доводити сторонництва до розбитя. Тим способом довершено в дійсности справу виборчої реформи, хоч ще посольська палата має ухвалити numerus clausus для вельмож. Будучина покаже, на скільки здійснять ся надії покладані на виборчу реформу і єї значінє для уладженя держави і мирного культурного розвитку народів.

Нарада клубових предсідателів

відбула ся в п'ятницю по полудни під проводом міністра-президента бар. Бека, міністра просвѣти Мархета і президента пос. палати гр. Феттера. Бар. Бек вказав на те, що з огляду на короткий час, який має посольська палата ще до розпорядимости (до кінця січня 1907) потреба би уложити програму роботи, які би ще справи належало конечно полагодити.

Міністер президент згадав о тім, що деякі сойми мають зібрати ся між Різдом в Новим Роком, відтак ще зберуть ся делегації в Пешті, а 7-го січня мала би зібрати ся посольська палата на останню сесию. Правительство внесе в січні закон про підмоги для урядників, котрий признає їм одноразові підмоги в висоті 20 міл. корон, а при тім має ся також обговорити загальний закон для урядників. Дожидають полагодити також закон про побір новобранців, про numerus clausus, про свободу вибору, про конгрую і деякі інші.

Пос. Барвіньський, котрий брав участь в нараді, яко член парламентної комісії Руского клубу (задня неприсутности голови) висловив конечність полагоди конгрואльного закона, котрий хоч в дрібній части

Козацькі звичаї на Кавказі.

(Сватанє в Бекешівській станиці, баталпатинького відділу, кубанської области.)*

В Бекешівській станиці мужчини побірають ся по більшій части в 18. році

*) «Сборникъ матеріаловъ для описанія мѣстностей и племенъ Кавказа». (Изданіе управления кавказкаго учебнаго округа, выпускъ тридцать шестой. Тифлисъ 1906. — Отсе повний титул грубого тому, обнимаючого понад 700 сторін великої октави) наведеного видавництва, яке під добу стоїть під редакцією окружного інспектора кавказкаго учебнаго округа п. Льва Лопатиньского.

Свис змісту сего збірника представляє ся так ріжнородно, як і фольклористична картина Кавказу. Та між тою мішаниною ріжних рас і племен вражає нас мило чиста мова і рідні звичаї кавказких козаків, щі межуючи на далеких східних окраїнах з азійскими племенами, остали невідродними синами Матери-України та задержали в цілій красі єї мову і єї звичай. Тому і подаємо тут уступ про козацьке сватанє на Бекешівській станиці, як оно записанє у присланім нам збірнику.

а женщины в 17. році. Єще заки дійдуть до того віку, парубки вибирають собі дівчата і «ходять» за ними. Се «ходженє» полягає на тім, що парубок «ночує» на вечерницях тільки з вибраною дівчиною.

Коли настане час жениханя, то родичі і свояки жениха сходять ся на раду над тим, кого сватати. На раді є і сам жених, який і вказує, котру дівчину він хоче посватати. Згоду дівчини запевнює собі жених вже скорше. Довідавшись, кого хоче сватати жених, єго родичі просять двох-трех поважних мужчин, щоби послати їх до родичів дівчини. Сі мужчини називають ся старостами. Коли старости прийдуть до родичів дівчини, то їх просять у кімнату. В кімнаті старости зачинають балачку з родичами дівчини зразу про инше, а відтак сходять на розмову про ціль свого приходу: «Ми чули, що у вас є товар, а ми маємо купця!» Тоді родичі дівчини догадують ся, до чого се іде і запитують, від кого Бог дав старостів. Довідавшись, від кого прислані старости, родичі дівчини або відразу годять

ся віддати доньку і просять прийти другий раз, або прямо відмовляють. Коли старости дістануть згоду родичів дівчини, то ідуть назад до родичів жениха і повідомлюють їх про вислід сватаня. Тоді родичі жениха беруть хліб-сіль і з женихом і старостами ідуть до родичів дівчини. Дівчина, повідомлена своїми родичами про сподіваний прихід гостей, збирає до себе кілька близьких подруг. Родичі дівчини витають родичів жениха з їх свитою на воротах, а відтак вводять всіх, крім жениха в кімнату і просять сісти за стіл і не погорджати хлібом-сіллю. Они відмовляють ся і починають домагати ся, щоби родичі дівчини назначили «виговір». Виговором називають ся ті гроші, які жених платить за дівчину: їх скількість буває від 5 до 50 рублів, з додатком деякої скількости баранини, хліба, горівки, вина і т. п. Коли угодять ся на «виговір» то так одні як і другі родичі кличуть до себе жениха і дівчину; жених і дівчина входять в кімнату і стають враз біля порога. Тоді родичі підходять до них і питають ся їх, чи они мають охоту повінчатися

зможе принести пільгу бодай старшим священикам. За полагодою сего закона промовляв також кн. Ліхтенштайн, др. Дульба, др. Гесманн, а іменем Чехів заявив др. Крамарж, що вони не будуть робити ніяких перенос. Лише всенімець Пахер заявив, що він домагає ся з конґруальним законом імпетіт реформи закона про супружество. На се замітив пос. Барвіньський, що таке вимагання звучить якби іронія, позаяк реформа закона о супружествах викличе широкі розправи і стрітить великий опір в посольській палаті. Колиж прихильники конґруального закона не опирали ся поліпшенню матеріальної долі різних функціонерів державних, то всі послы обовязані прийти з помочію бодай в таких обмежених границях, які для конґруи зазначила остання правительствена предлога, ухвалена вже бюджетовою комісією. В тім дусі промовляв також др. Гесманн. Інші послы висловлювали свої погляди що до полагоди деяких інших законів, а бар. Бек сконстатувавши одностунність в поглядах головних, обіцяв після Різдва скликати знов нараду клубових предсідателів для остатнього уложення програми праці останньої сесії посольської палати.

Нерівна мірка „Діла“.

Подаючи причинки до передвборчої ситуації, ми мали нагоду досить ясно розоблачити становиско „Діла“ супротив москвофільських затій кацапів. На всі статі „Галічаніна“ оно не відозвало ся ні словом, а тільки личними „спростованнями“ пос. Романчука і д-ра Охримовича старало ся відсунути надто вже явну нахабність москвофільських брехунів.

Однак те саме „Діло“ замістило без найменшої замітки комунікат з перших консолідаційних зборів в Жидачеві, найшло у себе місце для обурюючого анатемізованя народних українських сторонниць, які гидять ся „зделками“ з москвофілами, наді-

сланого в формі резолюцій зборів в Сокалі і не додало від себе ані найменшої примітки для звернення уваги сокальским народом на невідповідність такого поступовання, а зі зборів в Раві рускій поспішило ся оно подати за „Галічаніном“ таке кацапофільське справоздане, що присутній на тих зборах учасник і бесідник п. Мих. Солодуха бачив ся спонуканим замістити в посліднім числі „Діла“ спростоване, з якого якраз виходить, що в Раві рускій консолідація взяла в лоб.

І коли для консолідації з москвофілами стоять стовпці „Діла“ отвором, а редакция его не уміла найти жадного контрарґументу, або бодай невинної замітки — то противно, коли надійшло телеґрафічне справоздане з промови пос. Барвіньського в державній раді, в якій іменем руского клубу сей посол заявив ся против бюджетової провізорії з причини неузгляднюваня правительством руских інтересів — то на се „Діло“ не наипило місця, навіть хотяби з денникарського обовязку, з якого навіть польські часописи помістили се справоздане не конче милої їм і їх народних інтересів менше доторкаючої промови!

Доперва в слідуючім числі нагадала ся редакция, що се не лицює прямо з денникарскою приличністю; справоздане з 14. с. м. „доповнила змістом промови п. Барвіньського“, — але при тім не занехала начинити его ріжними викличниками і знаками запитаня та більше злобними, чим розумними замітками. Постараємо ся помістити промову п. Барвіньського в цілости, — тоді читачі познають наглядно, якими безумними, коли еще не гіршими, виходять ті замітки „Діла“. Однак вже і тепер, з короткої звістки телеґрафічного бюро міг зміркувати кождий, що замітки „Діла“ виходять тільки з личної злоби і полягають на низькім крутістві, бо ціла промова п. Барвіньського визначала ся ясністю, смілою обороною наших народних інтересів і силою аргументації, приміненої, розумів ся, не для Копичи-

нець, або Заліщик, але для широкого парламентарного і державного форум.

З нагоди Народного зїзду „Діло“ накликує до згуртованя всіх поступових і опозиційних, а при тім національно думаючих Русинів Галичини в оден великий, національно демократичний табір. Хотяй ми — звісно клерикали і реалісти — не належимо до тих „поступових“, що то поступ бачать в підриваню поваги Церкви і до тих „опозиційних“, що то не глядячи на ціль і на свої средства пруть нераз народ легкодушно до безвиглядности або і погрому, — то всеж таки можемо сміло спитати: чому ся подвійна мірка між нами, а кацапами? Чим „Руслан“ і п. Барвіньський провинили ся гірше супротив націонал-демократів, як „Галічанін“ і п. Король, що для перших їх орган має тільки злобу та інсинуацію, а для других потуранє і похвали?

Постараємо ся розвизати сю загадку на основі даних, достарчених самими „поступовими“ органами з послідного часу.

НОВИНИ.

— Календар. Вівторок: руско-кат. Спирідіона еп.; римо-кат. *Рождство Хр.* — В середу: руско-кат. Євгенія, Ореста; римо-кат. *Стефана.*

— Учительське віче в Стрию. Звідам пишуть нам: Дня 19. грудня с. р. відбуло ся учительське віче повіту стрийского, в котрім взяло участь поверх 200 учителів і учительок як Русинів так Поляків. Присутні були також місцеві послы до сойму п. др. Евґ. Олесницький і п. др. Пилип Фрухтман, з котрих перший в довгій і красній промові заявив свою прихильність учительській справі. Віче отворив краснорічними словами п. Ю. Новаковський, шкільний інспектор окружний. Предсідателем віча вибрано п. Йосифа Гана, а заступником его п. Василя Коренця, директорів шкіл місцевих, на секретарів покликано Кабата і Цюрохівну. Віче ухвалало отсі резолюції, котрі всі присутні зараз підписали: 1. Безпровокне зрівнанє платні учительської з трема найнижшими ранґами урядників державних, на основі цілковитого рівноуправненя мужчин і женщин

ся, а коли відповідать, що так, тоді всі виходять зза стола і молять ся Богу, щоби поміг щасливо покінчити начате діло. Після сего родичі жениха і дівчини назначують день весіля, яке відбуває ся звичайно за 4, 5 і 6 тижнів. В сю хвилию подруги дівчини співають пісню:**)

Над нашими воротами широкими,
Лелі, лелі широкими...
Розігралось синє море, розігралось,
Лелі, лелі розіграло ся...
Позігралась біла рибиця, розіграла ся.
Бережи ся, біла рибиця, бережи ся,
Хочуть тебе, біла рибиця, уловити,
На двінадцять частей розрубити,
На двінадцять тарілок розложити,
На двінадцять столів становити;
На двінадцять столів, на дубові.

***) Пісні записані в збірнику урядовою російскою фонетикою з углядненем дрібних фонетичних особливостей, як: тыбе замість тебе, мыне замість мене, тыпер і т. д., що і у нас у простолюдя звичайно так вговорює ся. Тому для лекшого читаня пропускаяємо сі малоозначні ріжницї і друкуємо сі пісні нашою звичайною правописою.

Над нашими воротами широкими,
Розіграли ся ребята молоді,
Розігрались охвицери полкові:
„Як ми тобі, Машичка“, говорили:
„Бережи ся, Машичка, бережи ся:
Хочуть тебе, Машичка, вговорити,
Хочуть тебе, Машичка, оддати
За хорошого пригожого Ванічку,
За його честь отчество Федоровича.“

Коли дівчина не має батька або матери, то співають пісню:

Ходила Машичка по крутій горі,
Зобачила силезника на тихій воді:
„Пливи, пливи, силезиньку, тихо по [воді,
Прибудь, прибудь, мій батенько, тепер [до мене,
Дай мені порадоньку бідній сироті.“
— І рад би я, дітатко, прибудь [к тобі;
Насипано сирой землі на руки мої.
Скрили ся карі очи, устоники мої...
Не дам тобі порадоньки, бідній си- [роті.“

Коза в лісі вороненька,
Не бою ся я морозоньку,
Не опустю собі листоньку.
А тепер же ти опускаєш,
Суху землю листом усипаєш,
І листочкам і корінночкам,
І чорненьким да насіннечком.
Як казав же ти, мій батенько:
„Не оддам я своє дітатко!“
Тепер же ти думаєш оддати,
Велиш мене ще й намалювати
У світлиці на скамейці,
Як сизую да голубоньку.

Оддаєш ти, мій батенько, як сам ба- [чип,
А не раз, не два по мені заплачеш.
Як по весні всі садочки цвісти бу- [дуть,
А мимо твій двір дівочки іти будуть,
У рученьках василечки цвісти бу- [дуть,
А твійому серденьку жаль мене буде.
(Дальше буде).

з застереженням всіх дальших прав, які урядники державні в будучности одержати можуть. 2. Зрівняне заосмотрення вдів і сиріт по учителях з заосмотренем вдів і сиріт по урядниках державних трех найнижших ранг. Вкінці ухвалило віче просити присутних послів, щоби усильно поперли постулати учителів а також вплинули корисно в тій справі на своїх товаришів соймових. Референтом в справі підвизшена платні був п. Стрикшинський зі Сколя а в справі заосмотреня вдів і сиріт по учителях п. Прокопшин.

— **Українські катедри в харківському університеті.** На засіданні історично-філологічного факультету, де було 17 членів, прийнято без протестів заяву професора М. Ф. Сумцова про те, що він готовий прочитати в 1907—1908 шкільнім році, почавши з вересня, необов'язковий курс історії української народної словесности українською мовою. Професор М. С. Халанський заявив, що в новім семестрі він читати ме українську діалектологію. Більше складні питання про нові катедри українознавства будуть обговорювати ся на однім з найближчих зборів факультету. (Юж. Кр.).

— **На Висших Жіночих Курсах в Києві.** Дня 13. с. м. делегатки курсисток-Українок подали петицію про заснуванє українських катедр на В. Ж. Курсах деканови історично-філологічного факультету професорови Челпанову для передачі професорській раді. Проф. Челпанов обіцяв передати сю петицію на першій засіданні професорської ради, котра буде розглядати її разом з меморіялом студентів про заснуванє українських катедр в київській університеті. В розмові з делегатками професор Челпанов висловив свою думку, що питання про катедри розв'яже ся у професорській раді однаково як для університета, так і для Висших Жіночих Курсів. — Підписало ся під петицією 485 курсисток, себто значно більше як дві третини всего числа курсисток.

— **Виділенє Холмщини.** З огляду на недалеке заведенє в королівстві польськїм автономії, звернено в Росії бачийшу увагу на Холмщину, заселену Русинами, котрій в автономнім королівстві грозило цілковите спольщенє. Над виділенєм Холмщини і прилученєм її до волинської губернії, або утворенєм з неї окремої губернії радив недавно міністерський кабінет в Петербурзі. Справа уложила ся прихильно для холмських Русинів, бо, як доносять з Петербурга, Холмщина буде становити окрему губернію, а губернатором буде Ячевський, директор канцелярії варшавського генерал-губернатора.

— **Ріжні вісти.** В Перемишлянах відбули ся дня 8. с. м. перші заг. збори „Перемишлянського Бояна“, якого головою вибрано радника д-ра Кароля Давидовича, а містоголовою п. Володимира Сінгалевича.

Цар жертвував з власних фондів 200 К за помочи на будову церкви в Берліні (пов. Броди), а 400 К на будову церкви в Сокалі.

— **Св. Миколай на селі.** Заходом читальні відбули ся і в нас на селі в Мякиши новім вечерниці Миколаївські дня 19. грудня вечером і випали як на село дуже гарно. Громадска канцелярія, де містять ся читальня, була бивком переповнена народом і дітворою, так що з браку місця багато селян стояло наоколо читальні. Самої дітвори було понад 80. Вечерниці почали ся в присутности місцевого пароха, сотрудника і учителя; сільска музика заграла найперше коляду „Бог предвічний“ і „О хто, хто Миколая любить“, а потому весь наряд то само заспівав, далі відіграно сільськими силами комедійку „Подорож св. Миколая“, а на самім кінці роздано дарунки для дітей. Цікаво було видіти, і серце радувалось, як маленькі школярки гарненько відмовляли молитви перед св. Миколаєм і як тіпились даруночками і образцями, які дістали в нагороду за красно відмовлені молитви; не дивота, бож для них то була перша несподіванка в їх житю. На тім зійшов весело і приємно цілий вечер, а по відспіваню і відіграню ще раз пісні в честь св. Миколая всі в урадованим серцем і красним спомином розійшлись домів. — *Присутній.*

— **3 Язорова пишуть нам:** Св'ято-Миколаївські вечерниці в Яворові в інституті монастиря Чина св. Василя В. опроведено с. р. вельми красно. Інститутки пожелавши найперше свому катехиті о. Миколаю Кишкаевичу яко в день его імянин — відіграли 3-актову штучку „Св. Отець Николай між дітьми“, а відтак роздаю дари. Аж серце радувалось, дивлячись на тую дітвору, виховану в монастиря Василянск. На лиці кожної дівчинки пробиває ся щира невимущена любов і глибоке почитанє своїх настоятелів. Взагалі сказати треба, що заведенє се заслугує на тоє, щоби на него звернули увагу вищі круги рускої суспільности. — *а.*

— **Тов-о „Руска Бесіда“ у Бібрці** устроює дня 24. грудня с. р. (на латинське Різдо) великий селянський вечер з концертом бандуриста Гната Хоткевича. Перед концертом відбуде ся відчит Ів. Прибили, селянина з Романова на тему: „Що нам треба знати?“. Початок о 5½ год. вечером.

— **Іменованя.** Президія краєвої дирекції скарбу іменовала адюнктів технічної контролі скарбової: Андрея Галинського, Володимира Даниловича і Філарета Гладилевича контролорзми технічної скарб. контролі в IX кл., а асистентів: Юл. Мацьоловського, Герв. Дзюбинського, Йос. Гроховальського і Альб. Холецкого адюнктами техн. скарбової контролі в X кл. рангі.

— **Відзначеня.** Цар надав в признаню за цильну і успішну діяльність у виконній службі політичної адміністрації, з увільненєм від такс, ордер залізної корони III кл. старостам: Бог. Кешковскому в Самборі і Людв. Бернацькому в Бучачі; кавалерський хрест ордеру Франц Йосифа старостам: Стан Бодмарови в Чорткові, Йос. Рудзкому в Хшанові, Павл. Дереновскому в Добромилі, Вал. Белявскому в Березові, Евг. Дільцові в Гусятині, управителеви старства в Сокалі Юстин. Шведицькому, управ. старства в Нивьку Адам. Лядицькому, секретарам намісн. Володсл. Коваликівскому в Бохні і Альфр. Ленчинському в Городку та старшому повіт. комісареви Едм. Станіславскому в Золочеві; золотий хрест за службу з короною повітовому комісареви в Зокпанім Казим. Мадуровичеви і комісареви др. Бров. Квятковскому у Львові.

— **Поворот до давного часу.** Черновецка міска рада ухвалила на онодішнім засіданню повернути годинникам показуванє часу після сонїшного численя. „Буковина“ кепкує собі із тої ухвали і замічує, що „вказівки міського годинника не всіли були затягнути Чернівців до середної Європи, тут все більше нагадує Росію, коли не Азію“.

— **3 Бродів доносять нам:** Заходом тов-а „Основа“ в Бродах відбуде ся в сали музичного товариства на дохід докінченя будови української бурси у вівторок дня 1. січня н. ст. 1907 р. „Різдвяний вечер“ з отсею програмою: 1) о. В. Матюк: Радість нам ся являє — мішаний хор. 2) Деклямація. 3) о. В. Матюк: Бог ся раждає — мішаний хор. 4) Вільфлемський вертеп, сценічний образ в 4 від-словах о. П. Ш. Ціна місць: крісло перворядне 2 К, другорядне 1-50 К, треторядне 1 К, балькон 1 К, партер 40 с. Білети скорше дістати можна в „Народній Торговлі“.

— **Обманство в бану красівім.** В січні відбуде ся перед судом приєзжих сензацийна розправа о викраденє в банку краєвого суми 20.000 К за помочию предложеня фальшивого квіту. Прокураторя доставила вже акт обжалованя чотиром молодим людем: Генрихови Майснерови, Евстахієви Боровицькому, Михайлови Рутковскому і Казимирови Вуйціцькому Три перші знаходять ся в арешті слідчім, а четвертий з причини недуги не був зовсім арештований і позістає на вільній стопі. Вуйціцький мав радою і намовою допомочи тамтим тром до виманеня 20.000 К.

— **Залізничі карамболі.** Дня 20. с. м. о 11. год. в ночи наїхав товаровий поїзд на шибуючу машину в вагонах при вїзді на естацію в Підволочисках. Обі машини і сім возів потороцили ся а оба машиністи і провідник то-

варового поїзду легко потовкли ся. — Послідної середі зударив ся особовий поїзд з Борислава з шибуючою машиною на стації в Дрогобича. При тім тяжко потовкли ся машиніст і паляч шибуючої машини, а лекше машиніст і паляч особового поїзду, оден кондуктор і трех подорожних.

— **Доповняючі вибори соймові.** З Боршівщини доносять, що там поставлено кандидатуру д-ра Єронима Калитовского, адвоката з Залічків, проти польського кандидата Тадея Чарковского-Голевського. На опоружнений мандат соймового посла зі Старосамбірщини кандидують Поляки дідича Стефана Созаньского.

— **Бльоковий календарик „Сокільство“.** Крім кишеневого календарика видав „Сокільський Базар“ у Львові ब्लюковий календарик п. з. „Сокільство“ в двох красках в ціні 30 сот.

— **Пасивний опір почтовців у Відні** довів був до повного загаченя поштового руху, що дало ся відчутти передовсім банкам і торговельнянам. На щастє опір устав по переговорах відпоручника міністерства торгівлі з відпоручниками почтовців, яким приречено сповненє їх домагань, а тимчасом дано одноразову запомогу так як урядникам і службі інших дикастерій. Са одноразова дотация для урядників і державної служби обнимає всі категорії урядників чотирох найнижших рангів, дальше державну службу службу канцелярий, них помічників, мужчин і женцин, а вкінці податкових екекунторів і помічні сили. Також залізничі і поштові урядники та функціонарі будуть узгляднені однаково з іншими державними урядниками.

— **3 залізниць.** Сім звертає ся увагу на оголошенє заміщенє в „Газеті львівській“ з 9. грудня с. р. в котрім ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові розписує офертю на доставу урядженя для парового огріваня і купелів натрискових в домі робітничім в вартаті львівській.

— **Репертуар міського театру у Львові.** Нпні в понеділок представляє нема. Ві вівторок попол.: „Бокачіо“; вечер: „Королева Татр“.

Други Соколи і Сокилки! Пам'ятайте, що львівський „Сокіл“ збирає жертви на будову свого дому.

Посмертні оповістки.

— **О. Мелетий Недільський,** парох в Яблоніці коло Тартарова, пістинського деканата, упокоїв ся дня 20 с. м. в 53. р. житя. В. є. п.!

— **Наталія з Ловицьких Калиньска,** жінка пароха о. Івана, жінчина рідких чеснот, упокоїла ся дня 21. с. м. в Волині Комаровій коло Сокаля. В. і. п.!

— **Петро Зарицький,** вєслужений учитель класичних язиків спершу в Твері, відтак в Смоленську, Москві, Прилуках і в Острозі на Волині, помер в Милошовичах к. Львова в домі свого братанка. В. є. п.!

Телеграми

з дня 24. грудня 1906.

Відень. N. W. Tagblatt доносить, що гр. Отто Сереній став іменованим маршалком моравського сойму.

Москва. Московський університет замкнено аж до дальшого зарядженя.

Петебург. Царским указом заведено в місті і в губернії Баку стан надзвичайної охорони.

Петербург. Царским указом з дня 21. с. м. розписано вибори до думи на день 19. лютого 1907. Сей речинець не відносить ся до Кавказу, середущої Азії і Сибіру, для яких установить ся інший речинець виборів.

Wogurodzicza dzewicza

а історичні висновки д-ра Шурата.

(В інтересі історичної правди).

Написав

Богдан Барвінський.

Дальше).

На питанні д-ра Шурата, дотикаюче оповідань Длугоша і Литовиси Биховця: «Якже пояснити ся незгідність в їх описаню одної і той самої хвилі під Грунвальдом?» дав я вже достаточну відповідь в горі. Незгідности ніякої там нема, бо реченє в Литовиси Биховця, на яке покликуював ся др. Шурат, є й у Длугоша та означає зовсім що иншого, аніж думає др. Шурат. Причина сего лежить хиба тільки в неуміню користати критично й науково з історичних жерел, а що таке неуміне показав др. Шурат, на се, я здаєсь, досить вже доказів навів. Др. Шурат дає одначе иншу відповідь на повисше питанє, ним поставлене. Він пише: «Мені здаєть ся, що Длугош не сказав ніякої неправди, назвавши королівським військом те військо, що на даний знак до бою, заспівавши вітцівську пісню Wogurodzicza, кинуло ся на Прусаків. В очах кожного тодішнього Поляка — се було після сьвяжої ще персональної унії литовсько-руських земель з Польщею! — литовсько-руські війська були так само королівськими військами, як і польські. А по тій причині й пісню співану під Грунвальдом литовсько-руськими військами Длугош міг назвати вітцівською піснею тим більше, що та пісня після грунвальдської битви і в Польщі стала своя, а для Длугоша, котрого батько був учасником грунвальдської битви, і для Длугошевих ровесників була вже справді піснею вітцівською».

Все те лише голословні твердження, не поперті ніякими конкретними доказами. Бо щоб они не були голословними, повинен був др. Шурат підперти їх доказами, взятими з історії (сам факт персональної унії литовсько-руських земель з Польщею нічого ще не доводить), або на основі Длугошевої історії доказати, що єї автор дійсно так думав. Бо що такі наївні погляди має др. Шурат, з сего ще не виходить, щоб їх мусів мати і Длугош, який надто добре знав історію польсько-литовської унії та пережив якраз найкритичніші єї фази. Колиб так хоч в частині знав сю історію др. Шурат, певно не бувби так наївним в своїх твердженнях. Але навіть і без сего не бувби др. Шурат підсував Длугошеви так наївних поглядів, колиб був пильно переглянув тільки єго опис Грунвальдської битви, чого він одначе не вчинив. А се вже крайне легковаженє!

Позаяк др. Шурат фактом персональної унії литовсько-руських земель з Польщею хоче довести сего, що в часах Длугошевих литовсько-руське військо було зарівно королівським, як і польське та що пісня, яку по єго думці співало литовсько-руське військо, була так само вітцівською піснею для Поляків, перейдемо коротко історію унії Литви з Польщею від часів персональної унії, аж по рік смерті Длугоша, се є 1480 р. З сего переконаємо ся, як навірно сьмілими є повисші твердження д-ра Шурата.

Починаю персональної унії вел. князівства Литовсько-руського з Польщею був акт унії, який Ягайло виставив в Крєві 15. серпня 1385 р. Між иншим зобов'язав ся тут Ягайло «terras suas Lithvaniae et Russiae regnoae regni Poloniae perpetuo arpli саге». (Грушевський: Історія України Русі IV, ст. 112). Але такий стан не міг довго тревати і мусів викликати реакцію, бож се був замах на політичну самостійність в князівства. Ось що пише про се проф. Грушевський (Іст. Укр. Русі IV, ст. 120): «Силою обставин, чи силою своїх здібностей речником сеї реакції став син убитого Ягайлом Кейстута — талановитий і енергійний Витовт, і своєю діяльністю розбиває дипломатичні успіхи польської політики. Принципи, вложені в Крєвський акт 1385 р., що правда, не зникають — вони й далі служать провідною ниткою для польських політиків, але реалізація їх — спеціально інкорпорація земель в к. Литовського, відкладаєть ся проволікаєть ся на цілі століття, поки повне ослабленє державного організму в кн. Литовського не підризало й сили його спротивлення».

(Дальше буде).

Торговельні і промислові вісти.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові

від 17. до 23. грудня 1906:

	за 50 клг.
Пшениця	7.75—7.95 К
Жито	5.90—6.10 К
Ячмінь броварняний	6.70—7.00 К
Ячмінь на пашу	6.30—6.60 К
Овес	7.10—7.30 К
Горох до вареня	8.75—9.35 К
Горох на пашу	6.50—7.00 К
Бобик	6.00—6.25 К
Ленча	5.60—5.85 К
Конюшина червона	50.00—57.50 К
Конюшина біла	32.50—45.00 К
Конюшина шведска	60.00—70.00 К
Тимотка	21.00—24.00 К
Ріпак зимовий	13.25—13.50 К
Насінє льняне	11.00—11.25 К
Львянка	10.75—11.00 К
Насінє конопл.	10.00—10.25 К
Хміль	95.00—115.00 К

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ.

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Коспюшка у Львові).

Приїхали: Ар. Вл. Дорожинський з Перемишля, др. Сев. Данилович і Ст. Брикевич з Тернополя, П. Кирчів з женою з Курників, Мих. Пюрко з Немирова, Ів. Сенік з Яремча, Гр. Петрикєвич з женою з Перемишля, Т. Бортник з Дитятина, др. М. Олійник з Камінки струм, Марія Владикова з сестрою з Березова, Еміль Шолгіня з Скалата, Ів. Луцєйко з Любичи, Г. Гордий з Черновець, др. Ів. Демянчук з Станиславова, Кл. Левицкий з Ряшева, В. Гнатків з женою з Роздолу, Ад Левенштайн з Відня, др. Ст. Томашівський з Бережан, о. Н. Іванчук з Болотні, В. Санат з Бродів, о. П. Петрицкий з Капустинєць, Корнєль Кирєтєк з Черновець, Ів. Лавровський з Долини.

— Скарбник львівського „Сокола“ має на продаж білєти до фіззиєра по низьких цінах. Провізія з білєтів призначена на дохід „Сокола“.

Рухові вправи в львівськїм Соколі.

Члєни: Понєдїлок, середа, п'ятниця від 7—8.
Члєниці: Втєрк, четвєр, субота від 4—5.
Хлопчики: Понєдїлок, середа, п'ятниця від 5—6.
Місячна оплата одна корона.
Приходїть і вправляйте!

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 15. до 31. грудня 1906.

Щодєнно о год. 8. вєчєр представлєнє. В недїлі і сьвята 2 представлєнє о 4. год. по пол. і о 8. год. вєчєром. Що п'ятницї High-Life представлєнє. Білєти вчаснїйше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

COUL Жутку можна набувати в „Сокільськїм Базарї“ у Львові і у вєсїх торговлях вкраю.

Вина угорскї

червонї або бїлі, приємного смаку, запевненої якостї і природної чистоти; сєгорїчнї 1.70 злр.; з 1903 — 1.80 злр.; з 1902 — 1.95 злр.; з 1879 — найлїпшої якостї 4.90 злр. всьо в бочївах почт. поємностї 4¼ лїтр. Ігансо до кожної почтової стациї доставляє:

S. Altnei, Versecz 4. Ungarn.

(9—10)

Рух залїзничих поїздів

важнїй від 1. мая 1906 пїсля середно-європєйського часу.

До Львова на дворець головнїй приходять:

З Іцкан	12.20*, 6.10, 1.40 5.45, 9.05*
„ Кракова	2.31*, 5.50*, 8.45, 1.30, 5.25, 8.40 9.30*
„ Пїдволочиск	7.20, 11.45, 2.20, 5.50, 10.30*
„ Лавочного	7.29, 11.50, 10.50*
„ Рави рускої	7.50, 4.50
„ Станиславова	8.05
„ Самбора	8.15, 1.50, 9.20*
„ Яворова	8.18, 4.37
„ Коломиї	10.05
„ Ряшева	10.35

На Пїдзамчє.

„ Пїдволочиск 7.05, 11.30, 2.08, 5.35, 10.16*

Зї Львова з*головного двїрця відгодять:

До Кракова	12.45*, 1.—*, 2.45, 6.35*, 8.25 10.05*
„ Іцкан	2.51*, 6.15, 9.20, 2.40, 10.40*
„ Пїдволочиск	6.20, 10.55, 2.21, 6.15*, 9.50*
„ Яворова	6.55, 6.—*
„ Лавочного	7.30, 2.30 6.25*
„ Самбора	8.55, 4.15, 10.51
„ Станиславова	9.10*
„ Белзця	10.45
„ Ряшева	4.05
„ Коломиї	3.30
„ Рави рускої	7.25*, 11.35*
„ Стрия	11.10*

З Пїдзамча:

„ Пїдволочиск 6.32, 11.07, 2.32, 6.27*, 10.02*.

Примїтна. Поїзди поспїшнї друкованї є черєнками товстими; поїзди нїчнї є назначєні звїздкою. Пєра нїчна числїть ся від 6. год. вєчїр до 5. год. 59 мїнут рано.

Звичайнї білєти їзди як таковє білєти вєякого иншого рода, ілюстрованї провідникми розклады їзди їтд. можна набувати черєз пїцїлий дєнь в мїскїм бюрї ц. к. державних залїзниць, пасаж Гавмана ч. 9.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гїпотечнїй

Вїддїл депозитовий

приймає вклєди і виплачує завдатки на рахунок бїжучий, приймає до перєхованя папєри вартїснї і дав на них завдатки.

Крім того вправдженє подїбно як в інституцїях заграничних т. зв.

Депозити сховковї (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон рїчно, депозитар дїстає в сталєвій касї панцирнїй сховок до виключного ужитку і пїд власним ключєм, де безпєчно і дискретно перєховувати може свєє майно або важнї документи.

Пїд тим зглядом поробив Банк гїпотечнїй як найдогїднїйш зарїдженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у вїддїлї депозитовий.